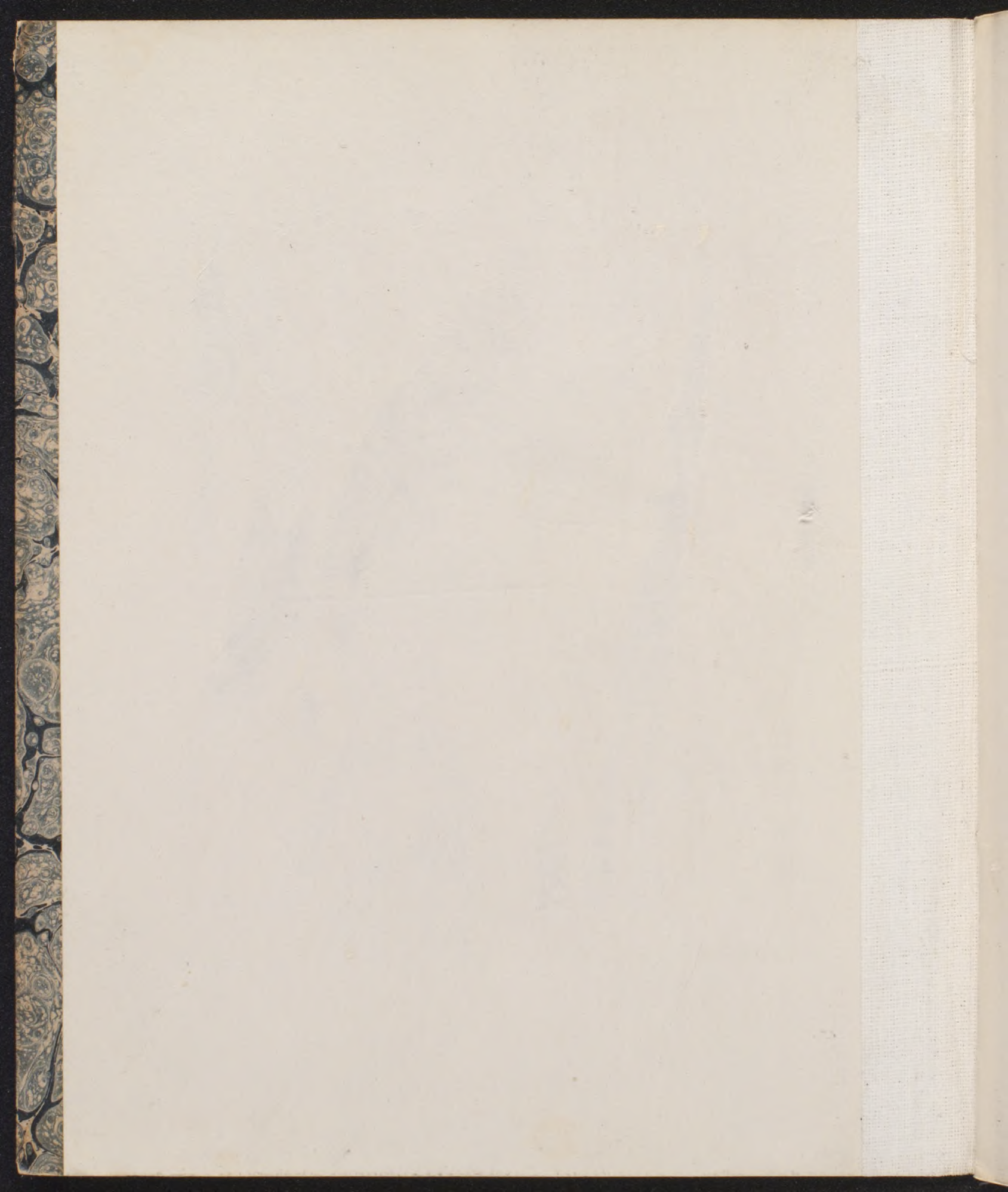
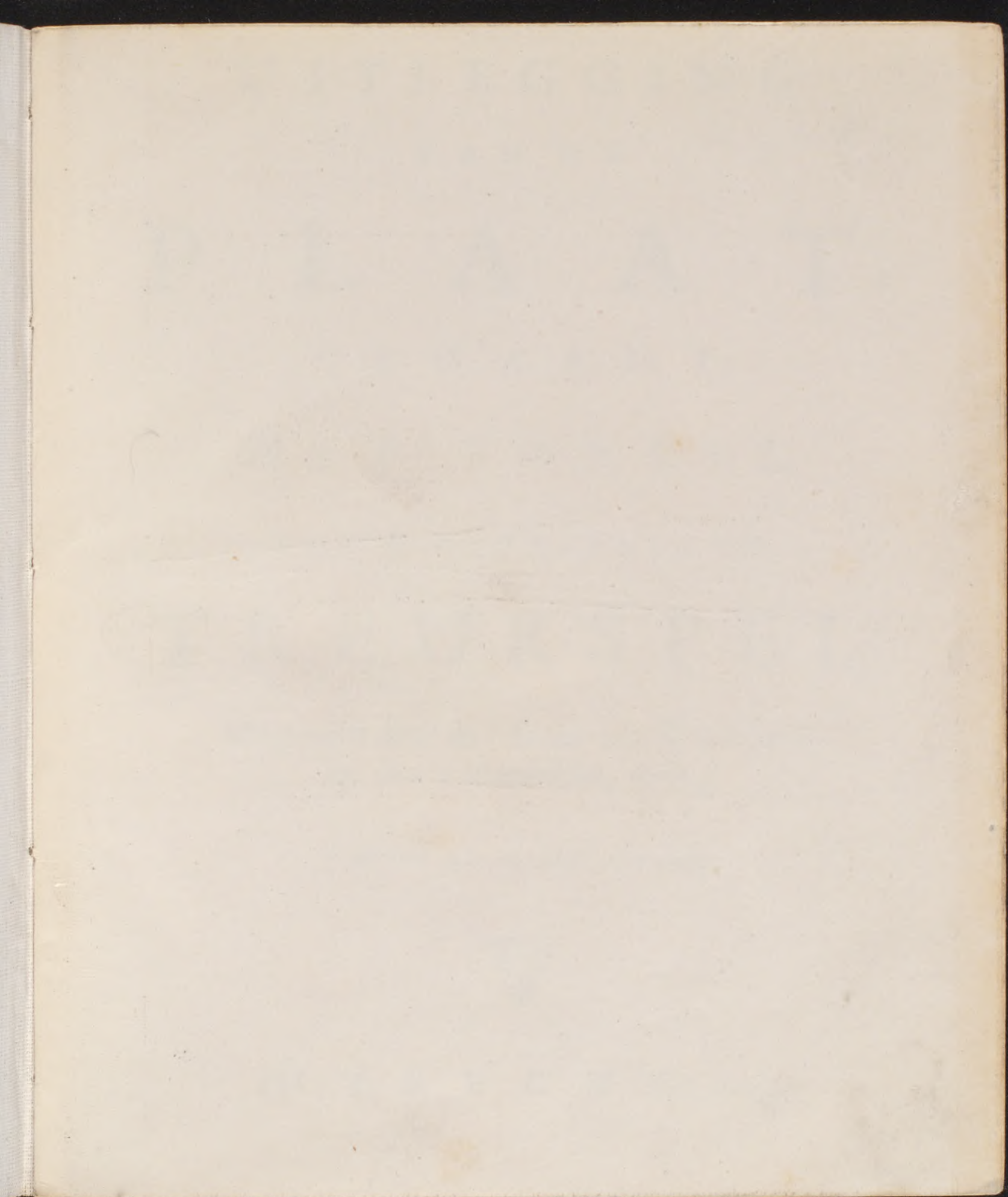

Aflegging
van
Plaat

1725.

~~T. 1740~~

Baranowski —

E^N 31,250

U I T L E G G I N G

V A N D E

P L A A T,

G E N A A M T:

H E T T O N E E L

V A N ' T S C H R I K K E L Y K

T R E U R S P E L,

Uitgevoert door de Jesuiten tot THOORN,
op den 7 December, 1724.

Benevens alle deszelfs cieraaden.

t U T R E C H T, 1725.

UITLEGGING

VAN DE

P L A A L T

G E N A M T

H E T T O N N E L

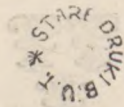
V A N T S C H R I J K E L Y K

T R E R S P E L

Uitgevoert door de Jesuiten tot Thoon,
op den 7 December, 1724.

Benevens alle derselvs cinstanden.

0974.11.8.109

T U R E C H T 1727

K.339/2000

Akt. 54 Du 4213

U I T L E G G I N G

V A N D E

P L A A T,

G E N A A M T:

H E T T O N E E L

V A N ' T S C H R I K K E L Y K

T R E U R S P E L,

Uitgevoert door de Jesuiten tot THOORN,
op den 7 December, 1724.

Benevens alle deszelfs cieraaden.

De Leezer wagt hier niet, dat ik my in zal laten,
Om het elendig lot van Thoorens Onderzaaten
Te maalen op 't papier, die stof is my te hoog,

Ik fla op 't kunstafreel der Martelaars het oog
 Alleen, om dat met al zyn schoonheid af te maalen,
 En die afbeelding naar den eis in top te haalen.
 Men zie dan 't eerste vak, daar *Rosner* nederkniel,
 Die door den woesten *Beul* word *av'rechts hands* ontzield,
 In 't oog der *Paapen*, die *Jesuiten* willen weezen,
 Doch uit wiens kledingen niets minder is te leezen;
 Deez' heeft een *Pruik* op 't hoofd; die pronkt met een *Bonnet*,
 Die nooit door geen *Jesuit* op straat word opgezet,
 Maar wel in kerk of school; doch dit word licht vergeeven.
 Maar zie den *Jesuit* die *Rosner*, in zyn leeven
 Op 't moordschavot verzeld, daar hy den slag verwacht,
 Ik had die *Paap* haast als een *Professoor* geacht
 Aan *kleding*, *pruik* en *bef*; niets is 'er in te vinden
 't Geen een *Jesuit* verbeeld; denk echter, goeije vrinden!
 Dat het 'er een moet zyn, wyl 't vordere *getal*
 Zig even eens vertoond. Maar, zegt een ander: zal
 Die *Heer*, daar in *den boek* een *Nederlander* weezen,
 En zit hy in den kring der *Paapen*? ik zou 't vreezen,
 Wyl zyn *kledaasje* zich gansch *Nederlands* vertoond.
 Met roept een ander: ei zie *Rosner* eens, waar woond
 Zyn *ouderdom*; het schynd een *Kind* van zeffien jaaren,
 Geen haar noch aan den mond; waar is zyn *Baard* vervaaren?
 Maar dit 's wat naauw gezocht, hoewel het waarheid is,
 Een acht'loos *Teek'naar* doet zo vaak iets by de gis,
 Zo is dit ook geschied, dies moet men 't hem vergeeven,
 Gelyk de vaandels, die alleen, door wind gedreeven,

Uitwaaijen dat het raaft, daar zich in 't overschot
 In 't minft geen wind vertoond, als weërzyds van 't fchavot.
 Wat dunkt u, Leezers, heeft deez' Prent geen roem van nooden?
 Nu hebt gy dan gezien hoe dat zy *Rosner* doodden.
 Zie in het tweede nu de Executie van
Mafout, Hermets, Bekker, Marby, en Meus; wie kan
 Hier thans vyf Martelaars op het fchavot ontdekken?
 Ik niet, hoe wyd ik ook myn oogen op wil trekken,
 Ik zie 'er toch maar één, doch licht zyn de and're vier
 Noch onder het *Schavot*, Aanschouwers wagt, blyft hier,
 Als de eene is afgemaakt, dan zullen de and'ren koomen,
 Hier word dezelve wind ter weërzyds weër vernoomen,
 Die door de vaandels zweeft; of waaid het u te hard,
 Trek af, terwyl de *Paap* in 't *waerelds kleed* verward,
 Met *Pruik en Bef*, weër staat op 't straf altaar te pronken,
 Die hem de tekenaar mildaadig heeft gefchonken,
 Om in het bar Saifoen, en in de vryë lucht
 Geen kouw te vatten. 't Schynt die Heer is zeer beducht
 Voor dien *geweetens Beul*, die nochtans fchynt te zweren,
 Door zyn twee vingeren, ten hemel op te keeren,
 Hoewel, als anderen, juift met de *slinke hand*,
 Dat deeze Martelaar valt in den helschen brand,
 Zo hy hardnekkig blyft in zyne Ketteryën;
 Hoe zwaar 't *Radbraaken* aan deez' Mart'laar is te lyën,
 Laat ik de Aanschouweren bedenken, wyl die smart
 Hem nooit getroffen heeft, de Kunst'naar had geen hart
 Om hem, op 't Moordschavot, in *vieren* te doen kerven,

Dies doet hy hem alleen door 't leeden brecken sterven,
 Om geen tieran te zyn, gelyk Lojolaas stoet;
 Hy is ook minder heet en dorstig naar het bloet,
 Wyl hy den lyder met *twe handen* doet beschouwen,
 Daar hem de *rechter hand* nochtans wierd afgehouden,
 'k Zwyg van de Rechters, die hier in hun logies zyn.
 Die Senatooren, of Jesuiten in den schyn
 Verbeelden, om eens tot het derde toe te treden.
 Waar in Cartzise Schuy en Haffen word bestreeden
 Gelyk een Timmerknecht: maar ach waar zyn zy hier?
 Ik zie één *Martelaar*, in steê van deeze *Vier*.
 Hoe! zecht een ander, ziet gy daar het vuur niet blaaken?
 Daar zyn zy in. Maar 'k zie noch *Martelaars* noch *staaken*;
 Wat roept een ander: 't vuur is zo eerst aangeleid,
 De Martelaars zyn noch niet tot de dood bereid,
 Dat blykt aan de eerste, die zyn hand eerst heeft verlooren.
 Met schreeuwd 'er een: komt deeze als de eerste aan u te voren,
 Het is de laaste, daar het Treurspel meê besluit,
 Dewyl zyn *slinke hand* word in het vuur gebruid.
 Schoon hy de andere juist in 't leeven heeft verlooren,
 Wat schaad dat, schoon het hier wat kluchtig komt te vooren.
 Hier komt de raad te pas, die me eertyds iemant gaf,
 Dat 's; keer de prent slechts om, zo zal u deeze straf
 Als recht vertoonen, komt ze u nu verkeerd voor oogen.
 Maar wie word thans niet in verwond'ring opgetoogen,
 Als hy den Beul aanschout, daar hy des lyders hand,
 Het zy geschied of niet, werpt in den vollen brand,

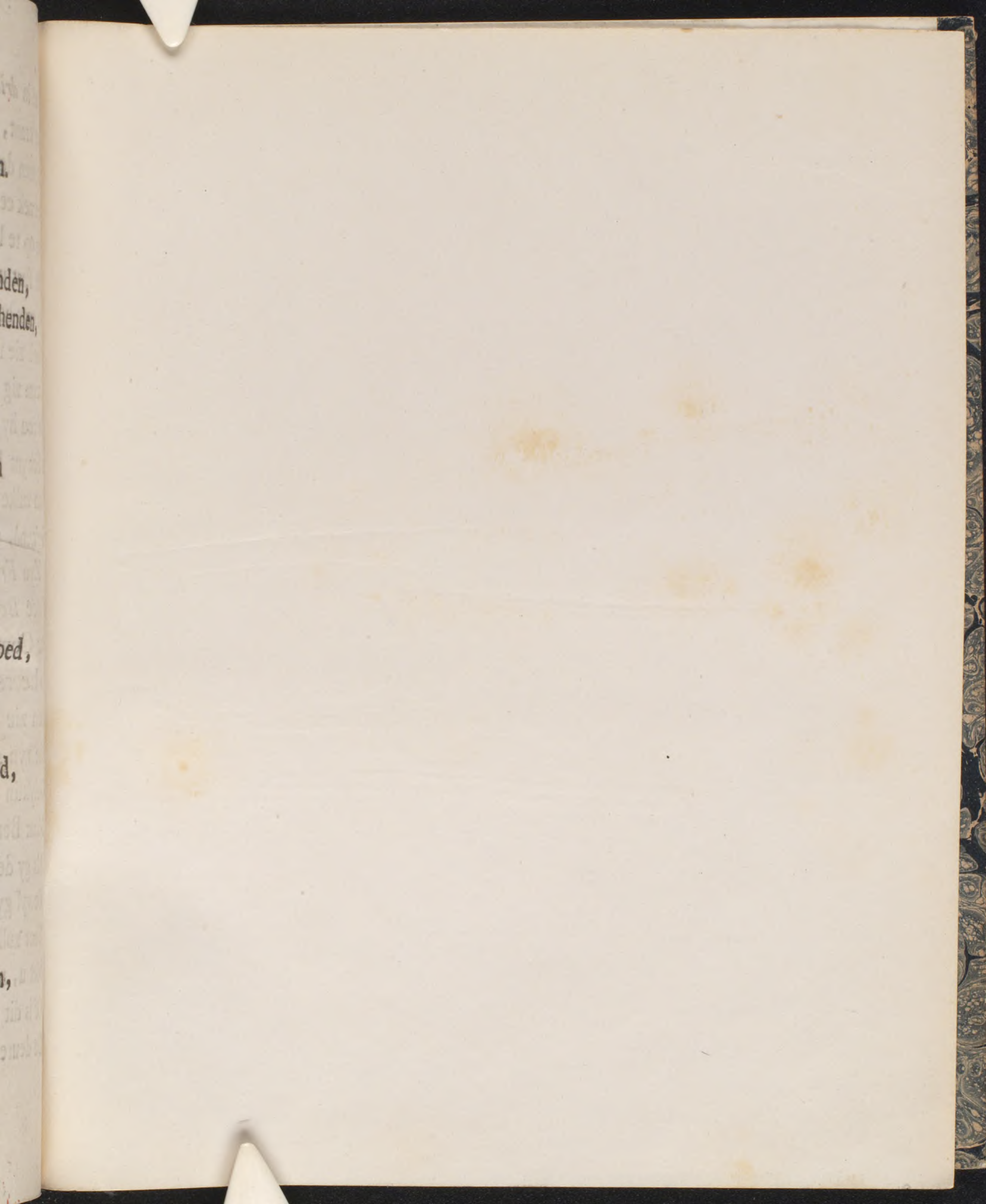
Waar in *drie Martelaars*, onzichtbaar, reeds verteeren;
 Wat krant, wat boek kwam u, ô Tekenaar! te leeren
 Dat men de hand aan 't vuur opofferde, voor 't zwaard
 Den nek eerst had doorkerft? of was u dit niet waard
 Om op te letten, dan is daar niets aan bedreeven?
 Het staat u vry, gy moet daar rekenschap van geeven.
 Nu eens het vierde park aandachtig naar gegaan.
 Hoe! zie ik daar de *Beul* weêr met zyn *Moordzwaard* staan?
 Kwam zig dat schrikdier niet genoeg voor ons vertoonen,
 Of zou hy in de Kerk der Bernardinen wonen?
 't Schynt Ja, dewyl hy wacht dat men de sleutels geeft
 Aan zulke Paapen, die de Kunstenaar niet heeft
 Gekend, noch van hun kleed of order nooit gelezen,
 't Zyn *Franfiskaanen*, en hy zecht het moeten weezen
 Twee *Bernardiners*, die de sleutels uit de hand
 Der Commissariffen ontfangen: ô Verstand
 Zo heerelyk, wat zyt gy schoone lauw'ren waardig,
 Men zie de Rechters eens, hoe wonderlyk, hoe aardig
 Die zyn gebest, gepruikt, (waar door hen niemant kent)
 Gelyk in Engeland de Lords van 't Parlement.
 Maar Bernardiner Broêr wil toch voorzichtig weezen,
 Als gy de Kerk ontsluit, en voor uw harszens vreezen,
 Dewyl gy al te hoog zyt uit den drek gegroeid,
 Voor zulk een *kleine deur*, die, op een grond geschoeid
 Met u, nooit naar de kunst kan geen verkleining veelen;
 Of is dit Poolse mode, en dat in alle deelen
 De deuren zyn zo klein, en laag, dat nooit geen man,

Als dat hy neêrbuigt, op den drempel treden kan;
 Dan heeft de Kunstenaar het heereylyk gevonden,
 En zich heel keurig aan den Poolfchen zwier gebonden.
 Nu is dit Kunsttaff'reel ten einde toe voldaan,
 Dit werk voltooit, om in een vollen dag te staan;
 Maar, waarde Leezer, 't leed, de rampen, en de elenden,
 Waar meê het Roomse beest dorst Thoorens vryheid schenden,
 Verdiende een ed'ler hand, en kunstiger beleid,
 Om zulk een gruwelstuk, en onvergeeflyk feit
 Op 't koop're Kunsttaff'reel den nazaat na te laten;
 Daar moest men Rosner, met zyn waardige onderzaaten
 Zien Mart'len in dien staat, gelyk het Thooren zag,
 Toen 't Tiental wierd verdelgt op een vervloekten dag.
 Daar moest de waarheid der geschied'nis zig vertoonen,
 Zo bleef dit gruwelstuk in alle harten wonen,
 Ten spiegel, welk een wrok 't Jesuitisch schuim steeds voed,
 Wanneer 't mag plassen in der Protestanten bloed;
 Maar niet gelyk als hier, waar in al te onbezonnen
 Te weinig is verbeeld, of ayerrechts begonnen,
 Wyl 't rechts in links verkeerd, de Byl een Koevoet word,
 De hand blyft aan het lyf, en nergens bloed gestort,
 Dan slechts op eene plaats; de *Bernardiner Paapen*
 Verwisselen, door 't kleet, in *Fransikaaner Aapen*.
 Maar 't is genoeg hier af, onze uitleg is voldaan.
 Doch wakk're Kunstenaars, zo ik u aan mag raân,
 Maald dit bebloed taff'reel eens af naar uw vermoogen,
 Steld ons de afgrysz'lykheid van zulk een zaak voor oogen,
 En tref het waare wit, zo wyde ik uwen naam,
 In trotschen helden zang, aan de eindelooze Faam,

E I N D E.

Pol. 8. 11. 4790

STARE
a. u. t.

12

480-

Handwritten text, possibly a signature or date, which is very faint and difficult to decipher. It appears to contain the number '480'.

